

Livsmedel för speciella medicinska ändamål - regler för förskrivning

Avsnittet omfattar också nutritionspumpar och övriga tillbehör till enteral nutrition.

För vem?

För personer som har

- begränsad, försämrad eller störd förmåga att inta, smälta, ta upp, metabolisera eller utsöndra vanliga livsmedel.
- andra medicinskt fastställda näringsbehov och vars kostbehandling inte kan uppnås med anpassning av normalkosten.
- risk för undernäring eller har undernäring.

Mål med behandlingen

Tillgodose energi och näringsbehov.

Förskrivare

Produkter för barn upp till 16 år (19 år)	Förskrivare
Mjölkersättning	<ul style="list-style-type: none"> • Specialistläkare barn • Dietist (1)
Livsmedel anpassade för en viss sjukdom eller medicinskt tillstånd: berikningsprodukter, sondnäring och samtliga näringsdrycker	
Bidrag vid celiaki (2) (gäller t o m det kalenderår barnet fyller 19 år)	
Produkter för barn över 16 år och vuxna	Förskrivare
Livsmedel anpassade för en viss sjukdom eller medicinskt tillstånd: <ul style="list-style-type: none"> • berikningsprodukter • sondnäring • samtliga näringsdrycker 	<ul style="list-style-type: none"> • Specialistläkare • Dietist
<ul style="list-style-type: none"> • utvalda kompletta näringsdrycker • näringsdrycker för behandling av trycksår • näringsdryck specialanpassad för diabetiker • berikningspulver • förtjockningsmedel 	<ul style="list-style-type: none"> • Sjuksköterska (3)
Produkter för barn oavsett ålder och vuxna	Förskrivare
Nutritionspump	<ul style="list-style-type: none"> • Specialistläkare • Dietist • Sjuksköterska (3) efter behovsbedömning av dietist eller specialistläkare

Tillbehör, aggregat, sonder, sprutor mm	<ul style="list-style-type: none"> • Specialläkare • Dietist • Sjuksköterska (3)
---	---

- (1) Efter delegation från verksamhetschef barnkliniken/barnmottagningen
- (2) Diagnos fastställd med biopsi eller celiakispecifika antikroppar
- (3) Endast efter godkänd förskrivartutbildning Nutrition för sjuksköterskor, enligt regionens regelverk

Eget ansvar

Personer i ordinärt boende betalar en egenavgift för livsmedel för speciella medicinska ändamål, som motsvarar kostnaden för mat för kvinnor över 75 år enligt Konsumentverkets index. Avgiften regleras årligen.

För personer i särskilt boende utgår ingen avgift för livsmedel för speciella medicinska ändamål.

Bidrag för glutenfri kost lämnas till och med det kalenderår man fyller 19.

Inför förskrivning

Om patienten trots kostråd och kostförändringar inte kan, eller förväntas kunna täcka, beräknat energi- och näringsbehov eller när sjukdom eller behandling förutsätter special-livsmedel kan förskrivning av livsmedel för speciella medicinska ändamål förskrivas. Bakomliggande orsak till nutritionsproblemen ska utredas.

Antal

Livsmedel ska förskrivas för en period på 30 dagar med maximalt 12 uttag under ett år. Kortare period kan väljas om tillståndet inte är kroniskt eller på något annat sätt instabilt eller kortvarigt.

Endast en pump kan förskrivas.

Uppföljning

Uppföljning ska göras i enlighet med nutritionsvårdsprocessen.

Vid beställning

Livsmedel för medicinska ändamål, pumpar och tillbehör beställs från:

Typ av produkt	Personer i ordinärt och särskilt boende	Personer som vårdas på sjukhus
Livsmedel	Hjälpmedelscentralen	Måltidsservice (centralkök)
Pumpar	Hjälpmedelscentralen	Medicinsk teknik (MT)
Tillbehör	Hjälpmedelscentralen	Materialförsörjning

ISO koder

- 15 90 91 Berikning
- 15 09 92 Kosttillägg
- 15 90 93 Sondnäring
- 15 90 94 Förtjockningsmedel

15 09 30 Sonder
15 09 90 Nutritionspumpar